

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА ТВОРЧОСТІ

Рівень освіти перший (бакалаврський)

Для всіх спеціальностей

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки та освітнього менеджменту
імені Богдана Ступарика
Протокол № 11 від 19 лютого 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогіка творчості
Викладач (-і)	Кандидат педагогічних наук, доцент Ковальчук Віра Миколаївна
Контактний телефон викладача	0669104361
E-mail викладача	vira.kovalchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Синхронна комунікація відбувається згідно розкладу занять-стаціонарно чи дистанційно – на платформах Zoom. Асинхронна комунікація здійснюється в аудиторії впродовж усього процесу вивчення дисципліни, у межах робочого часу.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Навчальна дисципліна «Педагогіка творчості» вивчає наукові засади професійної творчості в освіті та педагогіці, формує у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти наукові знання про сутність та специфіку педагогічної творчості як складника професійної діяльності вчителя та умінь творчо розв'язувати професійні завдання у педагогічній сфері.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка творчості» є сформувати систему знань про основи педагогіки творчості на рівні, необхідному для досягнення високих результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою; діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни є формування та розвиток творчої особистості здобувача, власного професійного та особистісного саморозвитку, що є домінуючими цілями професійної підготовки.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<u>Загальні компетентності:</u>	
Загальні компетентності(ЗК)	
ЗК4.Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	
ЗК7.Здатність до міжособистісної взаємодії.	
ЗК8.Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.	
Спеціальні (фахові) компетентності(СК)	
СК1.Здатність проєктувати і досліджувати освітні системи.	
СК5.Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проєкти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.	
СК8.Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.	
Програмні результати навчання(ПРН)	
ПРН1. Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію	

відповідних досліджень.
 РН3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.
 РН6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.
 РН9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин 90год
Лекції	12год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18год.
самостійна робота	60год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4	Для всіх спеціальностей	2	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Роль творчості в педагогічній праці. 1.Методологічні засади педагогічної творчості. 2 Педагогічна творчість як предмет педагогіки. Загальні підходи. 3. Закони педагогіки творчості. Принципи педагогіки творчості. 4.Концептуальні засади визначення педагогічноїтворчості.	2	2	10
Тема 2. Становлення та розвиток ідей педагогічної творчості в історії педагогічної науки 1.Історико-філософськийаспект дослідження проблеми творчості. Зародження педагогіки творчості. 2.Розвиток особистісно орієнтованої педагогіки. 3.Основні напрями сучасних досліджень педагогічної творчості		2	10
Тема 3. Сутність, мета, ознаки, принципи педагогічної творчості 1.Характеристика базових понять педагогічної творчості. Ознаки творчої педагогічноїдіяльності. 2. Ознаки педагогічної креативності. 3.Критерії творчої педагогічної діяльності. Підсистеми творчої педагогічної діяльності.	2	2	5

4. Рівні творчої педагогічної діяльності .			
Тема 4. Особистість викладача в системі професійної творчості 1.Педагогічна творчість і педагогічна майстерність. Специфіка педагогічної творчості 2.Принципи педагогічної творчості. 3.Фактори успішності творчої діяльності та творчого розвитку. 4.Професійно важливі якості творчого вчителя.	2	2	5
Тема 5. Педагогічні технології творчого розвитку вчителя. 1.Види творчої діяльності педагога. Створення атмосфери співтворчості. 2.Технології організації навчального процесу, спрямованого на творчий розвиток. 3.Навчальні та навчально-творчі задачі. Вимоги до організації творчої навчальної діяльності. 4.Авторська програма.		2	10
Тема 6. Формування та розвиток творчої особистості. 1.Спрямованість на творчу діяльність. Творчі вміння. 2.Технології вивчення творчої особистості. 3.Вивчення індивідуальних особливостей психічних процесів, які сприяють успішній творчій діяльності.		2	5
Тема 7. Психологічний механізм розвитку креативності. 1.Вікові особливості розвитку творчих здібностей. 2.Особливості творчої діяльності педагога.	2	2	5
Тема 8. Методи розвитку творчих здібностей. 1.Творчість та рефлексивність особистості. 2.Відношення до нового і подолання стереотипів. 3.Розвиток творчого потенціалу педагога. Використання методів активації творчого мислення. 4.Розвиток креативності.	2	2	5
Тема 9. Формування та розвиток творчої особистості 1.Педагогічна творчість і особистість педагога 2.Педагогічне спілкування як творча діяльність педагога 3.Вивчення передового педагогічного досвіду як шлях до професійної творчості педагога . 4. Творче розв'язання педагогічних задач 5.Педагогічний артистизм педагога 6. Творче самопочуття та саморегуляція педагога .	2	2	5
Загальна кількість годин	12	18	60

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	100 балів – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків; вільно володіє науковими термінами; “добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв'язання конкретних прикладів, у
Загальна система оцінювання курсу	

	<p>деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання для аналізу педагогічних явищ;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn, та проектних робіт.</p> <p>Терміни написання: денна форма – на парі, заочна форма – за 10 днів до сесії.</p>
Практичні заняття	<p>Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<ul style="list-style-type: none"> – оцінка за поточне тестування (10 балів); – оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (15 балів); – оцінка за індивідуальне завдання (15 балів); – оцінка за самостійну роботу (10 балів). <p>Умовами допуску до підсумкового контролю є рейтинг 25 балів впродовж практичних занять (письмові роботи, усні відповіді).</p> <p>Умови допуску до підсумкового контролю (екзамену) передбачають дотримання Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю: залік</p> <p>Форма здачі: тестовий контроль</p> <p>Підсумковий контроль здійсню згідно Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf</p>
	7. Політиканавчальної дисципліни

Письмові роботи	Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn, та проєктних робіт. Терміни написання: денна форма – на занятті, заочна форма – за 10 днів до сесії
Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу.
Відвідування занять (відпрацювання)	Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2023/08/polozhennia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та Пропуски семінарських(практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали згідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.) https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf
Неформальна освіта	Визнання результатів неформальної освіти відбувається згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf
8. Рекомендована література	
<p>1. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: <i>навчально методичний посібник</i>/авторський колектив: Завгородня Т.К., Нагачевська З.І., Савчук Б.П., Стинська В.В., Стражнікова І.В., Єгорова І.В., Ковальчук В.М., Прокопів Л.М., Салига Н.М./За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів/ІваноФранківськ, 2021.</p> <p>2. Гільбух Ю.З. Розумово обдарована дитина. Психологія, діагностика, педагогіка. К.: РОВО «Укрвизполіграф», 2019. 84 с.</p>	

3. Гнатко М.М. Психологічні передумови роботи з обдарованими дітьми: Методичні рекомендації. Луцьк, 2018. 26 с.
4. Гавриленко Т. Л. В. О. Сухомлинський про формування творчої особистості молодшого школяра. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки / Кіровоград, держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. Кіровоград, 2013. Вип. 123, т. 1. С. 133–136.
5. Ковальчук В. М. Педагогічна культура викладача. Сучасний викладач у студентоцентричній моделі освітнього процесу університету: *матеріали Всеукраїнського науково-практичного семінару* (Івано-Франківськ, 3-4 березня 2016). Івано-Франківськ. С.41-44.
6. Ковальчук В. М. Педагогічна майстерність. *Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів*: Івано-Франківськ, 2016. 48 с.
7. Ковальчук В. М. Педагогічні умови формування та розвитку творчої особистості. *Інтернаука*. 2019. №15 (77), том 1. С. 45-49
8. Ковальчук В. М., Приймак О. Умови розвитку креативної компетентності майбутніх викладачів ЗВО. *Інформаційний бюлетень кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика*. 2020. №33.
9. Ковальчук В. М., Приймак О. Формування креативної компетентності майбутніх викладачів ЗВО. *Інформаційний бюлетень кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика*. 2019. №32. С.84-90.
10. Ковальчук В. М. Професіоналізм педагога – головна умова забезпечення якості освіти. *Науковий вісник Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету ім. Г. Сковороди*: збірник наукових праць. Переяслав-Хмельницький, 2015. С.231-234.
11. Ковальчук В. М. Психолого-педагогічні умови розвитку творчої особистості. *Обрії*. 2012. №2 (35). С.47-49.
12. Олійник Н. А. Педагогічна творчість: навч.-метод. посібн. Чернігів, 2015. 52 с.
13. Основи педагогічної майстерності / упоряд. Н. Мачинська, А. Федорович, Н. Яремчук. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 286 с.
14. Педагогічна творчість, майстерність, професіоналізм у системі підготовки освітянських кадрів: здобутки, пошуки, перспективи : монографія / за ред. Н. В. Гузій ; Мін-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. 427 с.
15. Пихтіна Н. П. Основи педагогічної техніки: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 316 с.
16. Сисоева С.О. Основи педагогічної творчості: підруч. Київ: Міленіум, 2006. 344 с.
17. Методика викладання у вищій школі: методичні рекомендації / Уклад. В.Стинська. Івано-Франківськ: НАІР, 2016. 65 с.
18. Стинська В., Прокопів Л. Інноваційні методики викладання дисциплін у ЗВО в процесі магістерської підготовки. *Гірська школа українських Карпат*. 2020. № 22. С. 145–150.
19. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

Викладач:

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки та
освітнього менеджменту ім. Б. Ступарика

Віра КОВАЛЬЧУК